

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Навчально-науковий інститут бізнесу та інформаційних технологій
Кафедра економіки та підприємництва

СИЛАБУС
освітньої компоненти
ЕКОНОМІКА ГАЛУЗІ

Освітній рівень	другий (магістерський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	194	Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології
Освітня програма	Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології	
Обсяг освітньої компоненти	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	контрольна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

Камбур Ольга Леонідівна, к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва,
olga.kambur@gmail.com

В процесі вивчення даної освітньої компоненти **СТУДЕНТИ ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОСОБЛИВОСТЯМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ У СФЕРІ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ І ОХОРОНИ ВОДНИХ РЕСУРСІВ ТА ЗДОБУВАЮТЬ НАВИЧКИ РОЗРОБКИ ЗАХОДІВ З ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ.**

Наприклад:

Вміння визначати основні техніко-економічні показники будівельних проектів обумовлює здатність здійснити оцінку ефективності інвестицій у будівництво та обрати найбільш доцільний варіант.

Передумовами для вивчення освітньої компоненти є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими освітніми компонентами: «Економічна теорія», «Економіка будівництва».

Програмні результати навчання:

ПРН1. Володіти соціально-гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями, формулювати ідеї, концепції з метою застосування в діяльності академічного або фахового спрямування.

ПРН2. Оцінити значення соціально-гуманітарних, природничо-наукових знань, застосовувати їх у пошуку рішень в професійній діяльності, аргументовано інтерпретувати їх результати.

ПРН8. Виконувати техніко-економічне обґрунтування конструктивних рішень, інженерних заходів, технологічних процесів, здійснювати пошук оптимальних варіантів з урахуванням сучасних економічних та екологічних вимог.

ПРН10. Вибирати комплекс необхідних гуманітарних, природничо-наукових знань та професійної інформації для вирішення питань майбутньої фахової діяльності.

ПРН11. На основі персоніфікованих знань брати участь у професійних тренінгах, дискусіях, обговореннях.

ПРН12. На основі гуманітарних та професійних знань дотримуватися морально-етичних засад у професійній діяльності.

ПРН13. Виявляти, узагальнювати та вирішувати проблеми, що виникають у процесі професійної діяльності, проявляти самостійність та формувати почуття відповідальності за роботу, що виконується.

ПРН14. Проявляти позитивну професійну, соціальну та емоційну поведінку і адаптувати її до системи загальнолюдських цінностей.

ПРН15. Оволодіння навичками працювати самостійно (кваліфікаційна робота), або в групі (лабораторні роботи, включаючи навички лідерства при їх виконанні), уміння отримати результат у рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

а саме

знати:

- закономірності функціонування будівельної галузі і її суб'єктів; основні фактори підвищення прибутковості й рентабельності підприємства;
- сутність та особливості формування і визначення кошторисної вартості будівництва;
- сутність та принципи визначення ціни будівельної продукції і порядок складання кошторисно-інвесторської документації;
- методи визначення ефективності інвестування в проекти.

вміти:

- визначати показники ефективності діяльності будівельних підприємств, будівельної галузі;
- визначати напрями підвищення прибутковості й рентабельності у будівництві;
- розраховувати кошторисну вартість будівництва;
- визначати основні техніко-економічні показники будівельних проектів;
- проводити оцінку ефективності інвестицій та доцільності здійснення інвестиційних проектів.

володіти:

- методичним інструментарієм оцінки суми грошей у часі, розрахунку критеріїв ефективності інвестиційних проектів;
- методами оцінки результатів та економічної ефективності діяльності підприємства;
- навичками роботи з програмним комплексом АВК.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
1.	Фінансова діяльність будівельного підприємства	1	2	10
2.	Витрати будівельного підприємства	1	2	10
3.	Система ціноутворення у будівництві	1	2	10
4.	Трудові ресурси підприємства та оплата праці.	1	2	8
5.	Прибуток і рентабельність підприємства	1	2	10
6.	Облік і аналіз на будівельних підприємствах	1	2	8
7.	Інвестування будівельних проектів	2	4	10
	Всього	8	16	66

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання освітньої компоненти «Економіка галузі» складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Контрольна робота	1	20	40
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (стандартизовані тести, або усне опитування)	2	40	60
Разом		60	100

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не погоджуються з набраною кількістю балів. Здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) за тематикою освітньої компоненти. Максимальна кількість балів, яка може бути отримана за результатами підсумкового контролю – 40.

З освітньої компоненти передбачено виконання **контрольної роботи**. В цій роботі складається інвесторська кошторисна документація на будівництво та розраховуються показники економічної ефективності проекту.

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад

- 1) Що з перерахованого призводить до зростання фондів віддачі, якщо інші характеристики не змінюються (оберіть один або декілька варіантів):
А) зростання обсягу продаж;

- В) придбання нового обладнання;
 - С) зменшення обсягу продаж;
 - Д) списання старого обладнання.
- 2) Сума амортизаційних відрахувань залежить від (оберіть один або декілька варіантів):
- А) вартості обладнання;
 - В) доходу підприємства;
 - С) терміну корисної експлуатації обладнання;
 - Д) продуктивності праці робітників;
 - Е) витрат на виробництво.

Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді заліку.

Перелік питань до заліку з освітньої компоненти «Економіка галузі»:

1. Провести порівняння основних організаційних форм підприємств в Україні.
2. Надати визначення основних фондів будівельного підприємства. Обґрунтувати, які показники доцільно використовувати при аналізі ефективності використання основних фондів.
3. Визначити особливості здійснення підприємницької діяльності в Україні без створення юридичної особи.
4. Обґрунтувати основні напрямки підвищення ефективності використання основних фондів
5. Сформулювати переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування у порівнянні зі звичайною системою оподаткування.
6. Надати визначення оборотних фондів будівельного підприємства. Проаналізувати основні етапи кругообігу оборотних фондів.
7. Визначити техніко-економічні особливості капітального будівництва
8. Обґрунтувати основні напрямки підвищення ефективності використання оборотних фондів.
9. Надати визначення амортизації основних засобів, провести порівняння основних методів нарахування амортизації
10. Визначити базу оподаткування та порядок нарахування податку на прибуток будівельних організацій
11. Надати визначення оборотних фондів будівельного підприємства. Обґрунтувати, які показники доцільно використовувати при аналізі ефективності використання оборотних фондів.
12. Сформулювати особливості використання спрощеної системи оподаткування для юридичних та фізичних осіб
13. Сформулювати поняття теперішньої та майбутньої вартості грошових потоків при визначенні доцільності інвестицій у будівництво. Обґрунтувати, які чинники впливають на змінення вартості грошей у часі.
14. Надати визначення трудових ресурсів будівельного підприємства. Обґрунтувати, які показники доцільно використовувати при аналізі ефективності використання трудових ресурсів.

15. Дати оцінку доцільності використання методу розрахунку періоду окупності (РВР) при визначенні ефективності інвестицій у будівництво. Сформулювати основні переваги та недоліки цього методу.
16. Надати визначення трудових ресурсів будівельного підприємства. Обґрунтувати, які показники доцільно використовувати при аналізі ефективності використання трудових ресурсів.
17. Дати оцінку доцільності використання методу розрахунку періоду окупності (РВР) при визначенні ефективності інвестицій у будівництво. Сформулювати основні переваги та недоліки цього методу.
18. Провести порівняння відрядної та погодинної форм оплати праці. Проаналізувати, у яких випадках доцільно використовувати кожен з них.
19. Дати оцінку доцільності використання методу чистої приведеної вартості (NPV) при визначенні ефективності інвестицій у будівництво. Сформулювати основні переваги та недоліки цього методу.
20. Визначити базу оподаткування та порядок нарахування податку на доходи фізичних осіб при розрахунку заробітної плати робітників.
21. Провести порівняння методів простих та складних відсотків при здійсненні інвестиційної діяльності.
22. Дати оцінку доцільності використання методу індексу доходності (PI) при визначенні ефективності інвестицій у будівництво. Сформулювати основні переваги та недоліки цього методу.
23. Провести порівняння різних джерел фінансування будівництва.
24. Обґрунтувати основи напрямки зниження прямих витрат при здійсненні будівельної діяльності.
25. Проаналізувати, які чинники впливають на прибуток та рентабельність будівельного підприємства. Обґрунтувати основні напрямки підвищення цих показників.
26. Сформулювати основні підходи до розрахунку економічної ефективності будівництва.
27. Обґрунтувати основні напрямки зниження собівартості будівельних робіт.
28. Провести порівняння постійних та змінних витрат на здійснення будівельної діяльності. Обґрунтувати, як за допомогою розподілу витрат на постійні та змінні можна визначити безбитковий обсяг виробництва.

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Рогожин П. С., Гойко А. Ф. Економіка будівельних організацій. –К.: Видавничий дім "Скарби", 2001. – 448 с.
2. Лялюк О. Г. Економіка будівництва. Лабораторний практикум. – Вінниця: ВНТУ, 2004. – 68 с.
3. Економіка будівельного підприємства: підручник /авт..кол.: Т.О.Окландер. І.А.Педько, О.Л.Камбур [та ін.].-К.: Центр учбової літератури.2018.-363 с.
4. Економіка підприємства. Підручник. За заг. редакцією С.Ф. Покропивного. Вид. 2-ге перероблене і доповнене. К.: КНЕУ, 2000 – 528 с.

5. Економіка підприємства. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни./ Г.О. Швиданенко, С.Ф. Покропивний, С.М. Клименко та ін. К.: КНЕУ, 2000 – 248 с.
6. Кузьмин В.М. Економіка підприємства: навчальний посібник [електронний ресурс]. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2012. – 195 с. - Режим доступу: <http://library.nung.edu.ua> .
7. Сідун В.А., Пономарьова Ю.В. Економіка підприємства: Навчальний посібник. Вид.2-е, перероб. та доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 356 с.
8. Примак Т.О. Економіка підприємства: Навч. посіб. – 4-те видан, стер. – К.: Вікар, 2006. – 219 с.
9. Степанов И. С. Экономика строительства : учебник / Степанов И. С. – М. : Юрайт - Издат, 2007. – 620 с.
10. Правила визначення вартості будівництва : ДСТУ Б Д.1.1 – 1: 2013. – [Чинний від 2014-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України, 2014. – 88 с.
11. Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Збірники 1-15 : ДСТУ Б Д.2.2. – 1 : 2012. – [Чинний від 2012-12-28]. – К. : Держспоживстандарт України, 2012.
12. Ресурсні кошторисні норми експлуатації будівельних машин та механізмів : ДСТУ Б Д.2.7 – 1 : 2012. – [Чинний від 2012-12-28]. – К. : Держспоживстандарт України, 2012. – 68 с.
13. Ресурсні елементні кошторисні норми на монтаж обладнання : ДСТУ Б Д.2.3 – 1 : 2012. – [Чинний від 2012-12-28]. – К. : Держспоживстандарт України, 2012.
14. Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи : ДСТУ Б Д.2.4 – 1 : 2012. – [Чинний від 2012-12-28]. – К. : Держспоживстандарт України, 2012.
15. Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-реставраційні роботи : ДСТУ Б Д.2.5 – 1: 2012. – [Чинний від 2012-12-28]. – К. : Держспоживстандарт України, 2012.

Допоміжні джерела інформації

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua/>
2. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі <http://www.me.gov.ua/>
4. Офіційний сайт міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства <http://www.minregion.gov.ua>